

Indsats og evalueringsplan for børns læringssyn og læringsmiljø Overordnede SMTTE for social udvikling

<p>Sammenhæng På hvilken baggrund og ud fra hvilken forudsætninger iværksættes tiltaget</p> <p>Hvad kendetegner børnegruppen lige nu</p> <p>Er der specifikke udfordringer der skal arbejdes med</p>	<p>Social udvikling for det enkelte barn sker gennem erfaringer i sociale fællesskaber, hvor det lærer at bidrage værdifuldt og relevant i lege, aktiviteter og samvær med andre. Barnet øver sig i at have indflydelse, kunne bidrage og give plads til de andre i fællesskabet, uanset forudsætninger, alder, køn, kulturel eller social baggrund. At det enkelte barn udvikler empati og mentalisering, er forudsætninger for at opleve at høre til, være en del af fællesskabet og grundlaget for demokratiske dannelse. Jfr. Den styrkede pædagogiske læreplan.</p> <p>Daginstitution Sejs-Laven er opdelt i vuggestue og børnehave og derfor beskrives tiltagene ud fra det. Læringsmiljø og rammer muliggør at børnene oplever nærhed, trivsel, læring, udvikling og anerkendende relationer. De voksnes børnesyn og tilgang understøtter børnenes sociale udvikling gennem differencerede fællesskaber i dagligdagens rutiner, i leg og børne / voksen initierede aktiviteter, så det enkelte barn får de bedste muligheder og betingelser for social udvikling og social identitet.</p> <p>Leg og legerelationer har stor betydning i at udvikle sociale kompetencer. Derfor prioriteres leg og rammerne for leg i Daginstitution Sejs-Laven. Leg kræver evnen til selvregulering, planlægning, forhandling og samarbejde. Børn der er gode til at lege, har større modstandskraft når noget er svært og større udholdenhed i opgaveløsning. Hvilket især er vigtigt, når barnet skal starte i skolen og senere i livet.</p> <p>Daginstitution Sejs-Lavens pædagogik og læringsmiljøer tager udgangspunkt i Tønnesvangs Vitaliseringsmodel.</p>
<p>Udvikling- og læringsmål Herunder pædagogfaglige begrundelser Hvad vil I gerne opnå ved tiltaget</p> <p>Hvad skal børnene have ud af det</p> <p>Hvordan ser I målet i forhold til de øvrige mål for børnegruppen/børnehuset – har det en sammenhæng dermed</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. At det enkelte barn udvikler sine grundlæggende sociale kompetencer og lærer at sætte sig i andres sted, med tolerance, respekt og omsorg. Iflg. Tønnesvang "Se mig som den jeg er" 2. At alle børn får erfaringer med sin sociale identitet, og muligheder for at forandre den, ved at indgå i dagligdagens forskellige børnefællesskaber. Iflg. Tønnesvang " Giv mig passende udfordringer" 3. At alle børn får erfaring med at indgå i leg, med meningsfuld deltagelse, og får positive relationer til andre børn. Iflg. Tønnesvang "Vis mig hvordan jeg kan blive" 4. At alle børn oplever at høre til og være en del af et forpligtende fællesskab, hvor fantasi, virkelyst og nysgerrighed er drivkraften. Iflg. Tønnesvang "Lad mig høre til ligesom dig" <p>De enkelte læreplanstemaer fletter sig ind i hinanden, og derfor har målene for Social udvikling sammenhæng med alle de øvrige mål i Daginstitution Sejs-Laven.</p>
<p>Inklusion Hvordan bidrager tiltaget til at fremme børns deltagelsesmuligheder i forhold til Sejs-Lavens SMTTE om inklusion</p>	<p>Alle børn skal have mulighed for at føle sig kompetente og betydningsfulde i socialt samvær med andre. Når dette ikke sker og barnets sociale identitet afskærer barnet fra at indgå i dagligdagens forskellige fællesskaber, må vi kigge på barnets kommunikationsstil og social identitet.</p> <p>De voksne får en afgørende rolle i at guide og rammesætte aktiviteter og leg, så barnets deltagelsesmuligheder ændres og barnets opfattelse af sig selv, som et deltagende socialt væsen styrkes. Det er derfor nødvendigt at de voksne indtager forskellige positioner, dvs.</p>

	går foran, går ved siden af, eller går bagved og derved støtte barnet i leg og i aktiviteter, ud fra barnets nærmeste udviklingszone.
<p>Tiltag</p> <p>Hvilke konkrete handlinger iværksættes</p> <p>Hvad indeholder aktiviteten</p> <p>Hvor tit skal den gennemføres og på hvilke tidspunkter</p> <p>Overvej ressourcen der anvendes – hvor mange voksne kræver det</p>	<p>Al leg, dannelse og læring sker i et socialt samspil med de øvrige børn og voksne i vuggestuen eller børnehaven. Det pædagogiske læringsmiljø skal give plads til at barnet kan vise initiativ, være aktiv deltagende, samtidig med, at der er plads til at danne relationer og mulighed for at afprøve forskellige positioner i dagligdagens mange fællesskaber. Barnets kommunikation og sproglige udvikling har stor betydning for barnets deltagelsesmuligheder i børne fællesskaberne.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. At det enkelte barn udvikler sine grundlæggende sociale kompetencer og lærer at sætte sig i andres sted, med tolerance, respekt og omsorg. <p>I vuggestuen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vi vil give tid, imitere og gentage de udspil det lille barn kommer med, så barnet udvikler erfaring med at være vigtig i det sociale samspil med den voksne. Små mødeøjeblikke er grundlaget for at føle sig som et socialt menneske, der har indflydelse på andre. ○ Vi vil møde det lille barn ved at opmuntre til initiativer, der styrker barnets samspil og lyst til at interagere med omverden. Det kan være gennem nærvær, hvor barnets initiativer italesættes, eller gennem små lege der udvikles i samspillet med glæde og fryd. Små "fryde" lege er grundlaget for at føle sig som et socialt menneske. ○ Vi vil møde barnet på sine følelser ved at italesætte dets udbrud og gråd og forsøge at oversætte og tolke det vi tror, barnet udtrykker. Ved at tage barnets følelser alvorlige og vise respekt for at barnet har ret til at udtrykke sig i alle situationer, viser vi empati og forståelse. At blive taget alvorlig i sine følelsers udtryk, er grundlaget for at udvikle empati. Dvs. barnet lærer at genkende og forstå andres følelser, da det selv har erfaringer med at få sine følelser genkendt. <p>I Børnehaven:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Det er stadig vigtigt at se det enkelte barn i de sociale fællesskaber, barnet indgår i. Vi vil lægge mærke til det enkelte barns initiativer og italesætte, når barnet er i interaktion med andre børn. Det kan f.eks. være når barnet sidder i sofaen med en anden og læser, spiller spil med andre børn, når flere sidder sammen og tegner, gynger sammen eller leger sammen. ○ Vi vil have fokus på ordene, "vi hjælper hinanden", "vi går sammen", "vi venter på hinanden", etc. Når ord der refererer til sociale sammenhænge, bliver sagt højt og bliver en integreret del af hverdagslivet i børnehaven, vil barnet blive mere social bevidst. ○ Vi vil opmuntre til at flere børn går i gang med aktiviteter eller leg sammen og stille os til rådighed for gode ideer. ○ Vi vil opmuntre børnene til at hjælpe hinanden og evt. visualiserer at man er hjælpeven. Det kunne være hjælp i garderoben, hvor børnene hjælper hinanden med at finde frem og lyne op. Eller fredag formiddag på legepladsen, hvor de 5 – 6-årige hjælper de mindre børn med at komme i leg. ○ Vi vil være til gængelige og se tingene fra begge parter, når børnene har brug for en til at mægle i konflikter. Det er stadig vigtigt, at vi voksne tager børnenes følelser alvorligt og viser forståelse. F.eks. vise med ord og evt. en beroligende hånd, at det er træls, men nok skal gå.

- Vi vil opmuntre børnene til at spille spil og lege regellege, da der er faste regler, som alle må følge, for at kunne få spillet, eller regellegen til at fungere. Her øver barnet grundlæggende sociale kompetencer, da deltagerne må give plads, bidrage og vise respekt, tolerance og omsorg for hinanden.
 - Vi vil bruge materialet fra Fri for Mobberi i de forskellige børnegrupper, hvor nøgleordene er tolerance, respekt, mod og omsorg.
2. At alle børn får erfaringer med sin sociale identitet og muligheder for at forandre den, ved at indgå i dagligdagens forskellige børnefællesskaber.
- Dagligdagens fællesskaber består både af rutiner og særlig tilrettelagte aktiviteter og er et naturligt sted at øve sociale kompetencer, da det enkelte barn indgår med de forudsætninger og kompetencer det har. Det kan f.eks. være til samling, spisning, i garderoben, på legepladsen, på badeværelset m.m. Dagligdagens fællesskaber kunne også være aktivitetsgrupper, dialogisk læsning, rytmikgruppe, teater, naturgruppe m.v.

I vuggestuen:

- Barnets social identitet kommer til udtryk i samværet med de andre børn, dvs. det bliver tydeligt hvordan barnet opfatter sig selv og hvordan det byder ind i samspillet. Her spiller barnets alsidige personlige udvikling en stor rolle. Vi kan iagttage, hvordan barnet tager initiativer og hvordan det responderer på de voksnes og andre børns samspil.
- Vi vil anvende en overskuelig iagttagelses metode, ud fra fire måder børnene tilgår og handler i forbindelse med fællesskaberne. Jfr. Sprog i samspil:
 - Social kommunikationsstil – barnet vil deltage og interagerer med de voksne og de andre børn.
 - Afventende kommunikationsstil – barnet iagttager og responderer kun, når du henvender dig. Barnet initierer sjældent til samspil med andre.
 - Egen dagsorden som kommunikationsstil – barnet vil noget andet og virker uinteressert og afvisende, når du henvender dig.
 - Passiv kommunikationsstil – barnet er passivt og responderer ikke hensigtsmæssigt. Barnet initierer meget sjældent til samspil med andre.
- Ud fra barnets nærmeste udviklingszone vil vi indtage forskellige positioner. Barnet får derved erfaring med at kunne ændre sin opfattelse af sig selv i social sammenhæng, gennem mange gentagelser i dagligdagens fællesskaber og med støtte fra de voksnes position. Et eksempel kan være under spisning:
 - Et barn med social kommunikationsstil indgår som regel uden ekstra opmærksomhed. Her er den voksnes position at "gå bagved" og kun motivere og hjælpe, når det er nødvendigt.
 - Et barn med afventende kommunikations stil, skal sidde tæt på en voksen under spisning, så den voksne kan italesætte barnet og opmuntre til samspil. Her er den voksnes position "at gå ved siden af". Den voksne skubber fadet med mad over til barnet og opmuntre barnet til at række det videre til et andet barn.
 - Et barn med egen dagsorden skal sidde ved siden af en voksne og evt. forberedes på, at nu skal vi spise, i form af visuel støtte, så det bliver tydeligt, hvad der skal ske, og hvilke forventninger vi har. Den voksnes position er "at gå foran". Den voksne må italesætte sig selv og være tydelig i forventningerne. Række fadet hen til barnet og vise, hvordan barnet, skal række det videre til et andet barn.

- Et barn med passiv kommunikationsstil, skal motiveres for samspil ved at blive italesat, opleve mødeøjeblikke med de voksne, vækkes med visuel støtte, lyd eller andet. Den voksne skal også her "gå foran". For eksempel fange barnets opmærksomhed ved at slå på fadet og vise, hvordan barnet skal række det videre.

I vuggestuen er det særlig vigtigt at prioritere meget små fællesskaber og tilrettelægge fællesskaberne ud fra nære relationer til voksne og andre børn. De voksnes positioner ændres efter barnets læring, udvikling og nærmeste udviklingszone.

I Børnehaven:

- I børnehavealderen bliver det mere tydeligt, hvordan det enkelte barn begår sig i sociale sammenhænge, sproget og den måde barnet kommunikerer på har stor betydning for barnets deltagelsesmuligheder. Vores forventninger øges med barnets alder og de fællesskaber barnet bevæger sig i, bliver større. Vi møder stadig barnet i dets nærmeste udviklingszone og tilpasser vores pædagogik efter det enkelte barns sociale kompetencer.
 - Barnets sociale identitet og opfattelse af sig selv i socialt samspil bliver mere tydelig og mere fastlåst, end hos det lille barn. Barnets alsidige personlige udvikling er mere integreret i det enkelte barn, og øges med alderen. Det er derfor vigtigt, at vi voksne har fokus på og giver plads til, at barnet får mulighed for at kunne ændre sin opfattelse af sig selv i socialt samspil, hvis barnet f.eks. ikke selv tager initiativ til samspil med andre børn, eller kun kan begå sig med bestemte børn.
3. Dagligdagens fællesskaber er vigtige sociale arenaer i et børnehavebarns liv. Når de foregår kontinuerligt, giver det tryghed og forudsigelighed, som hos vuggestuebarnet. Det er i disse fællesskaber det enkelte barn hver dag kan øve sine sociale kompetencer. Det kan f.eks. være til samling, til borddækning, spisning, toilet rutiner, i leg, aktivitetsgruppe m.v.

I takt med at barnet bliver mere og mere selvstændige, er der stor forskel på forudsætninger og kompetencer om barnet er 3 eller 5-6 år. Det er derfor stadig nødvendigt at differentiere krav og forventninger. Vi skal konstant positionere os ud fra det enkelte barns nærmeste udviklingszone og stille passende udfordringer.

- Vi vil inddele børnene i mindre grupper i dagligdagen, da chancen for succes i sociale sammenhænge er større i små fællesskaber. Det er lettere at øve sig på det, der kan være svært, når vi ikke er så mange sammen. Det er lettere at blive tryk og få mod på at være aktiv deltagende i en lille gruppe.
 - Vi vil danne små aktivitetsgrupper, så vi lettere kan stille passende udfordringer til det enkelte barn som f.eks. dialogisklæse gruppe, motorik gruppe, skovgruppe m.m. I de små grupper er der mulighed for at få øje på andre børn, end dem barnet i forvejen søger og dermed grundlag for at danne nye relationer.
 - I de små fællesskaber må vi voksne kigge på hvordan det enkelte barn viser interesse for og reagere på det de andre børn gør, om barnet er aktivt deltagende og om barnet indgår i ligeværdigt samspil med de andre børn i gruppen. Hvis barnet skal have de bedste betingelser for at ændre opfattelse af sig selv i socialt samspil med andre børn, må vi voksne være bevidste om, hvordan aktiviteter / rutinerne tilrettelægges og hvordan vi positionere os i aktiviteten / gruppen, så alle børn oplever positiv læring og mulighed for at forandre sin social opfattelse af sig selv.
4. At alle børn får erfaring med at indgå i leg, med meningsfuld deltagelse, og får positive relationer til de andre børn.

Barnet lærer gennem sanserne og det meget lille barn opdager sig selv gennem en tæt relation til få voksne. Når barnet er lidt større, opdager barnet genstande,

som det får erfaringer med kan bruges til at putte i, vælte, køre, dreje mm. Denne grundlæggende leg og læring, udvikler sig til at barnet får øje på de andre børn og at de også er optaget af genstande / legetøj.

Jo ældre barnet bliver, jo mere vil det søge andre børn. Når børn søger hinanden, uden voksen indblanding, øver børnene deres sociale kompetencer i leg. I leg får barnet erfaringer med at forestille sig, at noget kan blive anderledes at lade som om, at fantasere, at sætte sig i andres sted og gøre det umulige muligt. Sorger og glæder gennemleves, kampe udkæmpes, kompromiser indgås, mens børnene opsluges i legens flow og eventyrlige univers. I legens fiktive univers kan barnet afprøve forskellige roller og legepositioner og udvikle sin fantasi. Gennem leg bliver barnet bevidst om egne sociale kompetencer, da det øver sig på at indgå kompromiser, forhandle og opleve selvforglemmelse.

I vuggestuen:

- Vi vil prioritere at være i nærheden af legetøjet og være på gulvet ved siden af børnene og vise hvordan legetøjet kan anvendes. Vi vil motivere og gribe ind ved at guide barnet, hvis det er nødvendigt, når det gerne vil have et andet barns legetøj. Dette gør vi ved at benævne barnets handlinger og tolke barnets hensigter. Barnet får en positiv oplevelse af at blive taget alvorlig i samspillet med det andet barn.
- Vi vil italesætte de andre børn omkring det enkelte barn, så barnet opdager og bliver bevidst om at der er andre børn, der leger ved siden af, er til stede og har samme behov som en selv. Dette er den spæde start på en positive relation til andre børn.
- Når barnet er lidt større, vil barnet på eget initiativ søge andre børn, og vise interesseret ved at lege i nærheden, ved siden af hinanden eller med samme legetøj. Vi vil opfordre til leg ved at have forskellige typer legetøj, der er tilgængelige for børnene, og indrette små legehjørner, der kan tilgodese forskellige former for leg og interesser. Samtidig vil vi være i nærheden, lægge mærke til børnenes initiativer og guide legen, når det er nødvendigt.

I børnehaven:

- Vi vil indrette små læringsmiljøer og rum til leg og fordybelse, så de fysiske rammer opfordre til aktivitet og leg i små grupper, så der er plads til børns spontane og selvorganiserede leg. Der skal være tilpas og alderssvarende mulighed for konstruktionslege, rollelege og motoriske lege. Der skal være mulighed for leg med legoklodser, med dukker, med køkkenting, med tæpper / hynder m.m.
- Vi vil indrette legepladsen med forskellige muligheder for motoriske lege og små kroge, hvor der er plads til fordybelse uden at blive forstyrret.
- I børnehavealderen bliver det mere og mere tydeligt, hvilke børn der sjældent leger med andre. Derfor kan det være nødvendigt at vi voksne danner små lege grupper evt. på tværs af stuerne. Vi vil rammesætte og støtte legen, så alle børn oplever at være med i et legefællesskab, hvor barnet kan være aktiv deltagende. Det er vigtigt at danne grupperne ud fra at børnene matcher udviklingsniveau og nærmeste udviklingszone. Ex. Voksenstyret leg omkring købmandsleg, hvor rollerne er klart defineret og hvor børnene kan skiftes til at afprøve forskellige roller.
- Vi voksne vil være bevidste om vores positionering, når børn leger. Vi vil gribe ind, lege med, eller være på sidelinjen, når det er nødvendigt, så alle børn trives i den aktuelle leg. Vi vil stille os til rådighed, når legen går i hårdknude, eller har brug for at få ny energi og udvikling. Hjælpe med at lave rekvisitter eller opridse rammer for de involverede, så legen kan fortsætte. Det er vigtigt at legen udvikler sig positivt for alle deltager. Samtidig vil vi være bevidst om, at børn også har brug for at lege uforstyrret og prøve af, uden voksen indblanding.

- Når børn er gode til at lege, oplever børnene meningsfuld deltagelse og barnet får positive relationer til andre børn. Derfor vil vi dyrke børnenes legerelationer og venskaber, ved at give børnene mulighed for at vælge hinanden i dagligdagens fællesskaber.
- 5. At alle børn oplever at være en del af et forpligtende fællesskab, hvor fantasi, virkelyst og nysgerrighed er drivkraften.

Gennem dagligdagens gøremål og rutiner indgår det enkelte barn i både små og større forpligtende fællesskaber. Når vi spiser, når vi er på stuen, når der er samling med rim, sange og remser, når barnet skiftes eller når barnet skal have tøj på i garderoben etc., her er turtagning et vigtigt element i at erfare sociale kompetencer. Dvs. at der er en veksling mellem at barnet bidrager og er aktiv deltagende for lidt efter at skulle udsætte sit eget behov, så andre kan bidrage og være aktive. Processer og læring der giver en grundlæggende forståelse for demokrati og demokratiske processer.

Når børn indgår i voksen initierede aktiviteter, som f.eks. skovgruppe, emneprojekter, dialogisk læsning, mm er det også et forpligtende fællesskab. For at barnet skal føle sig værdsat og en vigtig del af dette fællesskab, skal barnet opleve at have indflydelse og kunne bidrage ved at være aktiv deltagende. Dvs. få plads til at kunne engagere sig og være nysgerrig, hvilket fordrer at de voksne tager børnenes perspektiv, har en legende og eksperimenterende tilgang til aktiviteten.

I vuggestuen:

- Når barnet indgår i dagligdagens rutiner, indgår det i et forpligtende fællesskab, hvor barnet oplever at være sammen om noget og høre til i en bestemt sammenhæng. Når det lille barn sætter sin kop tilbage på rullebordet, efter spisning, oplever barnet at have betydning i eget liv og når alle de andre børn gør det samme, så føler barnet sig som en del af noget større. Det er derfor vigtigt at vi i dagligdagens rutiner prioriterer at det enkelte barn involveres og øver selvhjælpenhed i dagligdagens gøremål.
- Vi tilrettelægger små fællesskaber omkring aktiviteter, som f.eks. gåture med inddragelse af nærmiljøet, rytmik, dans, kreative aktiviteter som male og tegne aktiviteter. Desuden laves der på tværs aktiviteter.
- I de små aktivitetsgrupper tager vi udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone og lægger vægt på muligheder. Vi lader børnene få indflydelse og medbestemmelse på indhold og udførelse, så fantasi, lyst og nysgerrighed bliver grundlaget for aktiviteten. Børnene øver sine sociale kompetencer, mens de har fælles opmærksomhed på en aktivitet / opgave og føler sig betydningsfuld i den sociale sammenhæng, fordi vi er sammen om noget.

I Børnehaven:

- Jo ældre børnene er, jo flere kompetencer og forudsætninger har børnene til at involvere sig i det forpligtende fællesskab. Dvs. at de voksne kan lade børnene få større og større indflydelse i rutinerne, aktiviteterne og fællesskaberne. Ved at få lov til at finde på, slippe fantasien løs, og ændre på regler, lærer barnet at få mod til at famle og begå fejl, som er grundlæggende kompetencer der udvikler evnen til at komme med innovative og kreative løsninger. Dvs. vigtige kompetencer som udvikles til brug i skolen og livet.
- I dagligdagens rutiner kan det enkelte barn øve sine sociale kompetencer dvs. bidrage og give plads, hvilket lærer barnet at have indflydelse og lade andre få indflydelse. I de daglige gentagelser er der rum for at kunne øve sig og lære.
- Vi vil dagligt afholde samling på stuerne. Rammerne for samlingen skal være forudsigelige og skabe trykthed, hvor der er tid, ramme og kontinuitet. Børnene

	<p>lærer en kultur, handle-mønstre, kundskaber og færdigheder i den daglige samling, hvor vi må vente på tur og bidrage på skift. Børnene får indflydelse ved at vælge sang eller leg, eller ved at vi lader et par børn stå for samlingen. Barnet skal have indflydelse på indholdet. Dog vil det være en god ide at have et lille katalog eller nogle sange / lege børnene kan vælge imellem, da det vil fremme alle børns deltagelsesmulighed, da ikke alle børn har fantasi til at kunne vælge frit.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ I alle andre rutiner, som f.eks. i spise situationen, på toilettet el. i garderoben, vil vi prioritere at børnene får så stor indflydelse og deltagelses mulighed som muligt. Det kan derfor være nødvendigt at hænge visuel støtte op, streger på gulvet eller andre former for rammesætning. ○ I voksne initierede aktiviteter som tegne / male aktiviteter, projekter, motorikgrupper, skovgrupper, tur i nærmiljøet, etc. vil vi involvere børnene i planlægningen, forberedelse, og udførelsen. Vi voksne vil rammesætte aktiviteten, men være nysgerrige, være åbne for gode ideer, være engagerede og vise tillid til børnene, så fantasi, virkelyst, og nysgerrighed bliver drivkraften i aktiviteterne. Det skal være sjovt for både børn og voksen. <p>Vi har fokus på barnets sociale udvikling i samarbejdet med forældrene, da det er en vigtig forudsætning i barnets tilegnelse af læring og udvikling.</p> <p>Vi vil opfordre forældrene til at lave legeaftaler med flere forskellige børn, når barnet har en vis alder.</p> <p>Vi vil prioritere den daglige kontakt til forældrene og indkalde til samtale ved behov.</p> <p>På det årlige forældremøde, vil vi bl.a. snakke om børnegruppens sociale udvikling og trivsel.</p> <p>To gange om året bliver det enkelte barn trivselsvurderet, hvilket gør at vi får en dialog med forældrene, hvis det er nødvendigt.</p>
<p>Tegn Hvilke tegn vil I se hos børnene</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leg - Læring - Udvikling 	<p>At børnene oplever nærhed, trivsel, læring, udvikling og anerkendende relationer. Det kan vi se ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ At det enkelte barn leger med andre børn og indgår med fantasi, engagement og oplever selvforglemmelse. ○ At børnene leger med legetøjet i den tiltænkte indretning / de fysiske rammer. ○ At det enkelte barn tager initiativer, har fokuseret opmærksomhed, viser deltagelse og samspil med andre børn i dagligdagens rutiner og sociale fællesskaber. ○ At det enkelte barn oplever at kunne forandre sin egen opfattelse af sine sociale kompetencer og viser mod til at indgå i fællesskaberne på en anden måde end tidligere. Som ved at være mere deltagende, tør kommunikere og ytre sig. ○ At det enkelte barn knytter venskaber og samtidig kan lege med flere. ○ At det enkelte barn viser tolerance, respekt og omsorg for andre børn i fællesskaberne. Ved at hjælpe, give plads, og sige pyt. ○ At det enkelte barn bidrager aktivt ved at byde ind med ideer og nysgerrighed, giver plads og venter på andre børn.

<p>Hvilke tegn vil vi se hos de voksne</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ At alle voksne viser børnene tillid til at prøve selv og forsøger at skabe glædefyldt samspil i fællesskaberne. ○ At de voksne tør miste fodfæstet for en stund og så det bliver sjovt for alle. dvs. have en legende og eksperimenterende tilgang i rutinerne og aktiviteterne.
<p>Læreplanstemaerne</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvilke temaer inddrages - Hvordan inddrages temaerne 	<p>Alle læreplanstemaerne inddrages i barnets sociale udvikling.</p> <p>Social udvikling er et gennemgående læreplanstema i alle andre læreplanstemaer. Barnet tilegner sig social udvikling gennem de øvrige læreplanstemaer.</p>
<p>Evaluering</p> <p>Hvordan kan I se I er på vej mod målet</p> <p>Hvad vil I evaluere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Egen rolle - Børn - Aktivitet <p>Hvordan vil I evaluere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - På egen rolle - På Børn - På aktivitet <p>Dato for evaluering og en eventuel justering undervejs</p>	<p>Når tiltagene implementeres i vuggestue og børnehave, kan vi se at barnet trives i de sociale fællesskaber barnet indgår i, både de børne initierede lege og de voksne initierede fællesskaber. Vi ville kunne se, at barnet udvikler nysgerrighed og have positive forventninger til de sociale fællesskaber det måtte møde i skolen.</p> <p>Der skal evalueres på om de opsatte mål har været realistiske og om de er blevet opfyldt. Hvor mange af tegnene har vi kunnet se og hvilke tiltag er gennemført.</p> <p>De enkelte grupper i vuggestuen og børnehaven har ansvar for, at der gennem hele året arbejdes med at lave lege- og læringsmiljøer for tiltagene.</p> <p>Hen over året vil vi evaluere på egen rolle, børn og aktivitet. Til evalueringsarbejdet anvendes den evaluerings SMTTE-model, som er udarbejdet til formålet.</p> <p>På de forskellige aktiviteter inddrages de SMTTE-modeller der hen over året er udarbejdet. Der analyseres på baggrund af tiltag der er iværksat og på de tegn, vi ser hos børnene. Vi vil gå i dybden med at se på, hvilken effekt tiltaget har for børnene og om indsatsen efterfølgende skal justeres.</p> <p>Inklusionspædagogen kan indkaldes til at kigge på det enkelte barns deltagelsesmuligheder og hjælpe med at justere tiltagene, så barnet får bedre betingelser for at kunne indgå i de sociale fællesskaber. Det kan f.eks. være ved at anvende iagttagelser el. video og give sparring til personalet omkring barnet.</p> <p>Vi vil evaluere løbende og justere vores forventninger og position ud fra det, der er nødvendigt, så det enkelte barn får de bedste betingelser som muligt.</p> <p>SMTTE-modellen for Sejs-Laven evalueres en gang årligt.</p>